

Pučko otvoreno učilište **CAPREOLUS**

J. Klovića 13.

21000 SPLIT

PROGRAM
OSPOSOBLJAVANJA LOVACA ZA OBAVLJANJE
POSLOVA LOVOČUVARA

U Splitu, 30. kolovoza 2016.

Na temelju odredbi Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (Narodne novine br. 78 od 14. srpnja 2006.) i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (Narodne novine br. 92 od 8. kolovoza 2008.) Pučko otvoreno učilište **CAPREOLUS** iz Splita, J. Klovića 13. (u daljnjem tekstu: **Ustanova**), donosi slijedeći

PROGRAM

OSPOSABLJAVANJA LOVACA ZA OBAVLJANJE POSLOVA LOVOČUVARA

Programima osposobljavanja utvrđuju se nastavni sadržaji, oblici izvođenja programa, trajanje programa i način njegove provjere, kadrovski, didaktički, prostorni i drugi uvjeti za njihovo izvođenje te osposobljenost koja se stječe završavanjem programa za nastavnu godinu. Nastavna godina počinje 1. siječnja i traje do 31. prosinca iste godine.

Programi osposobljavanja prilagođeni su dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnosti odraslih građana RH, a usklađeni su s propisima Republike Hrvatske o obrazovanju odraslih izvan sustave redovne nastave, te s postignutim stupnjem edukacije punoljetnih građana, posebno u oblasti uzgoja, zaštite, ekologije, lova i korištenja divljači i njenih dijelova.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSABLJAVANJA LOVACA ZA OBAVLJANJE POSLOVA LOVOČUVARA

1. Izvedbeni nastavni plan i program osposobljavanja

Red. Broj	NASTAVNO ISPITNA CJELINA	Broj nastavnih sati		
		Teorijska nastava(T)	Vježbe (V)	UKUPNO (T+V)
1.	Pravni propisi (4); zaštita prirode i okoliša (2)	4+2	0	6
2.	Prirodoslovlje i bolesti divljači	6	0	6

3.	Gospodarenje s lovištem i divljači, uređenje lovišta, prihrana i prehrana, načini lova, postupak s odstrijeljenom divljači, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovu	18	10	28
SVEUKUPNO:		30	10	40

2. Cilj i sadržaji programa pojedine nastavno ispitne cjeline

Nastavni predmeti Plana i programa osposobljavanja lovaca za obavljanje poslova lovočuvara, nazivom i sadržajem su slični nastavnim predmetima osposobljavanja lovaca, ali s manjim brojem nastavnih sati. Nastavni predmeti za osposobljavanje lovaca za obavljanje poslova lovočuvara sadržajno se nastavljaju na plan i program osposobljavanja za lovca uz naglašena specifična znanja i vještine koje lovočubar mora steći.

Predavači tijekom izvođenja nastavnog programa nastavnu građu prilagođavaju polaznicima, njihovim predznanjima i praktičnim iskustvima, uvažavajući njihove potrebe za novim teorijskim spoznajama vodeći računa o zahtjevnim aktivnostima lovočuvara u lovištu.

2.1. Pravni propisi, zaštita prirode i okoliša

Cilj:

Upoznavanje polaznika s zakonskim i podzakonskim propisima od značaja za lovstvo kao gospodarsku djelatnost i lovočuvarsku službu kao značajnog dijela te djelatnosti. Nadalje polaznici se s posebnim osvrtom upoznaju sa zaštitom prirode i okoliša.

Sadržaj:

- Zakonski i podzakonski propisi; dozvoljeno oružje; kretanje lovištem s oružjem
- Uporaba zaštitnih sredstava i plašila za divljač
- Paljenje strništa i korova
- Uklanjanje pasa i mačaka skitnica
- Ovlasti i postupanje lovočuvara
- Odstrijel ranjene i bolesne divljači
- Lovne štete: štete na divljači i od divljači;
- Zabrana lova divljači; lovostaja za pojedine vrste divljači
- Uporaba lovačkih pasa u lovu; vrste i broj lovačkih pasa
- Nabavljanje, držanje i nošenje oružja; nužna obrana; krajnja nužda
- Temeljna načela zaštite prirode i okoliša

- Zaštita pojedinih vrsta sisavaca; zaštita pojedinih vrsta ptica; ugrožene životinjske vrste
- lovna etika; lovački običaji; lovačka stručna literatura.

2.2. *Prirodoslovlje i bolesti divljači*

Cilj:

Upoznavanje polaznika s osnovama morfologije, epizootologije i biologije divljači i ostalih životinjskih vrsta (poglavito zaštićenih) koje obitavaju u lovištu, te s bolestima divljači s naglaskom na simptome bolesti i postupak s bolesnom i uginulom divljači, kao i sa osnovama higijene lovišta.

Sadržaj:

- Prepoznavanje vrsta po spolu i dobi,
- Bolesti divljači:
 - zarazne bolesti dlakave divljači – bedrenica, slinavka i šap, bjesnoća, svinjska kuga, tularemija
 - nametničke bolesti dlakave divljači – metiljavost, šuga, nosni štrk, kožni ugrk, ehinokokoza
 - zarazne bolesti pernate divljači – kolera peradi, kuga peradi
 - nametničke bolesti peradi – singamoza ili crveni crv
 - nezarazne bolesti – otrovanje, nadam i proljev
- Higijena lovišta: kontrola lovišta,
- Pretraga divljači, postupak s bolesnom i uginulom divljači, dezinfekcija, sanitarni odstrjel divljači, smanjenje broja predatora.

2.3. *Gospodarenje s lovištem i divljači, načini lova, postupanje s odstrjeljenom divljači, lovački običaji i etika, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovu*

Cilj:

Upoznavanje polaznika s osnovama formiranja lovišta, dokumentacije za održavanje lovišta, uzgoja, zaštite i lova divljači, korištenja divljači i njenih dijelova; upoznavanje polaznika s načinom uzgoja divljači, osnovama prihrane i prehrane divljači, lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima i načinima njihove izgradnje, uređenju lovišta, štetama od divljači i na divljači, načinima i značajkama pojedine vrste lova, običajima, lovnom etikom i pravilima ponašanja u lovu, osnovama lovne trofeistike, te teorijski i praktični načini snalaženja u prirodi – lovištu.

Sadržaj:

- Bonitiranje lovišta; lovnoproduktivne površine;
- Fondovi divljači u lovištu; prebrojavanje divljači;
- Lovnogospodarska osnova i programi zaštite divljači; zaštitne mjere; uzgojne mjere;
- Uređenje lovišta; lovnogospodarski objekti (hranilišta, pojilišta, solišta, zimovališta za pernatu divljač, ograde, uskočnice, spremišta za hranu, lovačke kolibe, lovna pomagala); lovnotehnički objekti (zasjedi i zaklonice, lovke za hvatanje žive divljači, sanduci za transport, transport divljači; umjetni uzgoj divljači);
- Prihvat i podivljavanje umjetno uzgojene divljači;
- Gospodarenje pojedinim vrstama divljači: gospodarenje krupnom divljači; gospodarenje sitnom divljači;
- Smanjivanje broja predatora;
- Ekonomika gospodarenja u lovištu; lovna evidencija; lovna kronika; dnevnik lovočuvara
- Osnove prihrane i prehrane divljači
- Lov divljači:
 - o lov krupne divljači – lov dočekom na zemlji, lov dočekom na visokom zasjedu, lov privozom kolima, lov šuljanjem, lov vabljenjem
 - o lov sitne divljači: lov prigonom, lov pogonom, kružni lov
 - o sokolarenje
 - o lov (hvatanje) žive divljači
- Lovac i lov: prije lova, u lovu i poslije lova
- Postupak s ustrijeljenom divljači
- Lovačke trofeje: ocjenjivanje lovačkih trofeja; međunarodna mjerila za vrjednovanje trofeja
- Prva pomoć i postupci pružanja pomoći pri nezgodama u lovu: povrede, rane, krvarenje i šok, ugrizi otrovnih zmija, ugrizi otrovnih kukaca, povraćanje krvi, krvarenje iz nosa, prijelomi kostiju i imobilizacija prijeloma, opekline i smrztotine, probavni poremećaji
- Pribor za pružanje prve pomoći,

IZVOĐENJE PROGRAMA I PROVJERA ZNANJA / OSPOSOBLJENOSTI

Materijalni uvjeti

Opremljena učionica sa didaktičnim sredstvima, prezentacijsko računalo s video projektorom (mogućnost priključka na Internet), grafoskop, folije, dijapozitivi, sheme, crteži, makete, modeli, trofeji divljači, trofejni (ocjembeni) listovi i drugi propisani obrasci, alati i pribor za ocjenjivanje trofeja, primjerci lovačkog oružja i pištolja, dijelovi oružja, primjerci streljiva, pribor za pružanje prve pomoći, korištenje streljane i lovišta (temeljem ugovora o poslovno tehničkoj suradnji između Ustanove i ovlaštene streljane i lovišta).

Kadrovski uvjeti

Predavači koji izvode program osposobljavanja kadrova u lovstvu i stručno-pedagoški voditelj programa nastave moraju imati završen preddiplomski sveučilišni studij ili završen diplomski sveučilišni studij ili završen poslijediplomski specijalistički studij ili završen stručni studij ili specijalistički diplomski studij, stručni studij ili završen poslijediplomski sveučilišni studij u skladu sa nastavnim planom i programom ispitnog područja koji predaju, kao i položen lovački ispit, odnosno ispit za ocjenjivača trofeja divljači i/ili ispit za lovočuvara.

Obveza je svih predavača i stručnih suradnika stručno use usavršavati i pratiti nove znanstvene spoznaje i praktična iskustva iz područja svog predmeta. Također je obveza pripremati se za nastavu svake nastavne grupe i voditi bilješke.

Predavači i stručni suradnici uz pomoć i pod nadzorom stručno-pedagoškog voditelja programa nastave izvode i ostvaruju programe osposobljavanja slijedećim oblicima izvođenja nastavnog plana i programa:

1. Redovnom nastavom
2. Konzultativno-instruktivnom nastavom
3. Dopisno-konzultativnom nastavom
4. Multimedijски.

Koristeći suvremena sredstva komunikacije između polaznika, predavača i suradnika u nastavi Ustanova će, za nastavnu godinu koja počinje 1. siječnja i traje do 31. prosinca iste godine, izvoditi:

- programe osposobljavanja prema godišnjem planu i programu rada imajući u vidu različiti stupanj prethodne izobrazbe polaznika a poglavito prilagoditi izobrazbu i osposobljavanje činjenici da se radi o djelatnosti i aktivnostima s povećanim rizikom.
- Predavanja, praktična nastava (vježbe) obavljat će se u učionici koja udovoljava posebnim propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti o unapređenju čovječjeg okoliša i zaštiti od buke.
- Pravo upisa u program osposobljavanja za lovca stječe svaka punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, sa završenom osnovnom školom.
- Pravo upisa u program osposobljavanja lovaca za obavljanje poslova lovočuvara ima punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, koja ima završenu najmanje osnovnu školu i položen ispit za lovca.
- Pravo upisa u program osposobljavanja lovaca za obavljanje poslova ocjenjivača trofeja divljači ima punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, koja ima završenu najmanje osnovnu školu i položen ispit za lovca.
- Nakon upisa u program osposobljavanja ovlaštenu predstavnik Ustanove zaključit će pisani ugovor o osposobljavanju, time da će troškove osposobljavanja snositi polaznik odnosno pravna ili fizička osoba koja ga je pismenim putem uputila na osposobljavanje, a u koju cijenu su uključeni. Predavanja, praktična nastava, korištena literatura, vježbe i završni ispit.
- Praktična nastava u okviru programa osposobljavanja provodit će se u učionici, jednom od lovišta i na streljani sa kojima će Ustanova sklopiti ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji.

- Po završetku programa osposobljavanja, polaznici pristupaju provjeri stečenih znanja pred ispitnim povjerenstvom. Način polaganja i tijek ispita propisani su Pravilnikom o osposobljavanju kadrova u lovstvu (NN 78/06, 92/08).
- Osposobljenost za lovca, lovučuvara i ocjenjivača trofeja divljači nakon uspješno realiziranog programa osposobljavanja provjerit će se na ispitu koji se sastoji od pisanog i usmenog dijela a polaže se pred ispitnim povjerenstvom kojeg čini predsjednik i ispitivači za pojedino ispitno područje.
- Predavače nastavnih predmeta, stručne suradnike nastavnih predmeta, stručno-pedagoškog voditelja programa nastave, te stručno-pedagoškog voditelja programa nastave u svojstvu predsjednika ispitnog povjerenstva, kao i djelatnike koji su potrebni za redovito i neometano odvijanje programa nastave i završnog ispita imenuje ravnatelj.
- Uspješnost na ispitu utvrđuje ispitno povjerenstvo Ustanove, oznakom DA – POLOŽIO ili oznakom NE – NIJE POLOŽIO, koja se unosi u prijavnicu polaznika, koju potpisuju predmetni predavači i suradnici u nastavi.
- Na temelju položenog ispita Ustanova ispitniku – polazniku izdaje Uvjerenje o osposobljenosti i diplomu (za lovce)u skladu sa propisima.
- Ustanova vodi upisnik o izdanim uvjerenjima o osposobljenosti polaznika.
- Ustanova vodi andragoško-pedagošku dokumentaciju propisanu posebnim propisom.

Za provođenje Programa osposobljavanja odgovorni su:

- Ravnatelj Učilišta
- Stručno-pedagoški voditelj programa nastave
- Predavači i stručni suradnici, i
- Ispitno povjerenstvo

V LITERATURA

Osnovna literatura

- Andrašić Drago, *Objekti tehničkog uređenja lovišta i uzgajališta divljači*, Zagreb 1982.,
- Andrašić Drago, *Zoologija divljači i lovna tehnologija*, Zagreb 1979.,
- Chavrak Zdenko, *Lovne scene*, Zagreb 1954.,
- Čeović Ivo, *Lovstvo*, Zagreb, 1940., 1953.,
- Darabuš, Jakelić, *Osnove lovstva*, Zagreb, 1996., 2002.,
- Ettinger Josip, *Hrvatski lovđija*, Zagreb, pretisak, 1994.,
- Frković Alojzije, *Lovačke trofeje, obrada, ocjenjivanje i vrednovanje*, Zagreb 1989.,
- Frković Alojzije, *Smeđi medvjed*, Lovački savez Primorsko-goranske županije, 2002.,
- Hruškovec Tomislav, *Lovac i divljač*, Zagreb 1998.,
- Jakelić I. Zvonko, *Lovačko oružje*, Zagreb 2001.,
- Kesterčanek Fran Žaver Xaver, *Lovstvo*, Zagreb, pretisak, 1994.,
- Kratochvil dr. Mladen, *Pružanje prve pomoći u lovu*, Eurotim, Zagreb
- *Lovački priručnik*, više autora, Zagreb, 1954, 1967.,

- Mustapić Zvonko i suradnici, *Lovstvo*, Zagreb 2004.,
- Raić Lazar, *Formule i upute za ocjenjivanje trofeja*, Zagreb, 1959.
- Starzyk Albert, *Lovačko oružje, Uvod u lovstvo*, Zagreb
- Varičak Veljko, *Ocjenjivanje lovačkih trofeja*, Euroteam d.o.o., 1997.g.
- *Zbirka pitanja za polaganje lovačkog ispita*, skupina autora, Zagreb, 1997., 2003.,

Dopunska literatura:

- *Lovački poučnik*, grupa autora, Split, 2007.
- *Lovstvo*, poučnik za edukaciju i polaganje lovačkog ispita, grupa autora, Split, 2011, 2013.
- Martić Davor,: *Jadranski otoci – morski gateri* (2003.); *Njegov lov prepelica* (2003.); *Naš zec* (2006.); *Lovačka iskaznica* (2007.); *Lov poljskih koka* (2011.); *Sveti Hubert moćni patron hrvatskih lovaca i lovočuvara* (2013.); *Hrvatsko lovstvo – 80 godina HLS-a* (2005.); *Lovačka etika i lovački običaji* (2006.); *Lov u praksi – etičan hitac* (2012.); *Hitac bez straha*, priručnik za lovce početnike (2005.), *Obrada divljačine*, praktični priručnik za lovce, 2013.
- *Poučnik lovstva*, grupa autora, Split, 2008.
- Vidović Mladan,: *Lovno pravo*, zbirka pitanja i odgovora; *Jarebica kamenjarka – grivna* (1998.); *Zaštita divljači – higijena lovišta*, Knjiga I. (2002.); *Trilogija o sv. Eustahiju mučeniku*, (2003., 2004., 2005.), *Lov u hrvatskoj Dalmaciji od prapovijesti do 21. stoljeća* (2007.); *Lovočuvari – povijesno pravni spomenici* (2008.); *Povjesnica prava lova i lovnog prava kod Hrvata* (2009.); *Lovočuvari, prava i obveze* (2013.)
- Vježbenica za pripremu ispita za osposobljavanje za lovca, lovočuvara i ocjenjivača trofeja divljači, Vidović Mladan, Split, 2013.
- *Zoologija i lovstvo*, grupa autora, Split, 2010.,

Zakonski i podzakonski propisi:

- Zakon o lovstvu (Narodne novine, broj 140/05, 75/09, 153/09, 14/14),
- Zakon o oružju (Narodne novine, broj 63/07, 146/08, 59/12, 56/15),
- Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13),
- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 78/15),
- Zakon o dobrobiti životinja (Narodne novine, broj 19/99),
- Zakon o udrugama (Narodne novine, broj 74/14),
- Zakon o prekršajima (Narodne novine, broj 88/02, 122/02, 105/04. i 127/04),
- Kazneni zakon (Narodne novine, broj 125/11),
- Pravilnik o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja (Narodne novine, broj 68/06, 66/10),
- Pravilnik o proglašavanju divljih svojiti zaštićenim i strogo zaštićenim (Narodne novine, broj 99/09),
- Pravilnik o lovostaju (Narodne novine, broj 67/10; 87/10; 26/13)

- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine, broj 40/06; 92/08; 39/11; 41/13),
- Stručna podloga za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 40/06),
- Pravilnik o potvrdi o podrijetlu divljači i njenih dijelova i obilježavanju krupne divljači evidencijskim markicama (Narodne novine, broj 54/06),
- Pravilnik o uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciji o obavljenom lovu (Narodne novine, broj 70/10)
- Pravilnik o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov (Narodne novine, broj 143/10),
- Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocijenjenim trofejima (Narodne novine, broj 92/08),
- Pravilnik o načinu lova s pticama grabljivicama i programom o polaganju sokolarskog ispita (Narodne novine, broj 110/10),
- Pravilnik o lovočuvarskoj službi (Narodne novine, broj 63/06),
- Pravilnik o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarske osnove (Narodne novine, broj 63/06; 101/10),
- Pravilnik o načinu lova u graničnom pojasu (Narodne novine, broj 67/06),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja središnje lovne evidencije (Narodne novine, broj 67/06; 73/10),
- Cjenik divljači (Narodne novine, broj 67/06),
- Odštetni cjenik za izračun naknade za štete na divljači i lovištu (Narodne novine, broj 67/06).

Stručni časopisi

- *Lovački vjesnik*, Službeno glasilo HLS-a, Zagreb
- *Dobra kob*, časopis za lovce, ljubitelje pasa i prirode, HLS, Split
- *Glas lova i ribolova*, Glas Slavonije, Osijek

Privremeni ravnatelj:

Davor Martić, mag. iur.

U Splitu, 30. kolovoza 2016.